

İŞARETLER (1, ☆, #): Kod Değiştirme Yöntemi ile 48 Saatte İngilizce eğitimi 12 haftalık bir sürece yayılmıştır. Bu süreçte, *Kelime Türleri* ile başlayan 1, 2, şeklinde yazılan başlıklar ortak bir anlatım dil oluşturmak açısından verilen **Altyapısal Bilgileri**, ☆ işaretli başlıklar **Ara Konuları** ve # işaretli başlıklar ise İngilizcenin tamamını bir bütün halde hatırlamanızı sağlayacak **Ana Konuları** gösterir.

KOD DEĞİŞTİRME EĞİTİMİ (2. Etap)

"TO" ve "ING"

"-ing"

1. Türkçede eylemlerin peşine gelen **"-ış/-me"** ekleri ne ise İngilizcede **eylemden isim** yapmaya yarayan **"-ing"** de odur. Ancak, kullanım şekli ve mantığı olarak **"-mek/-mak"** anlamındaki **TO** ile tamamen aynıdır. Yani, nasıl ki **"to = F+Ö"** idi, **"-ing"** de yine normalde cümle olması gereken bir grubun **"F-Ö"**sünün yerine geçer fakat kendisi bir kelime değil, ek olduğundan grubun başına değil de İmaj olduğu düşünülen eylemin sonuna gelir.

- kalp atışı = heart beating / - soruş şekli = asking way
- yürüme yolu = walking road / - durma mesafesi = braking distance

Anlam bakımından **-ış = -me = -mek** olduğuna göre;

Ve **"-mek = to"** olduğu bilindiğine göre **"to" "-mek"** anlamında kullanıldığı takdirde **"-ing"** ile aynı anlama gelir diyebiliriz.

Aralarında teknik anlamdaki **en önemli fark: To (-mek anlamındaki) grubu komple isim yapmasına rağmen EBS/İzİ öğelerinden herhangi biriyle bir arada kullanılamaz.** Yani, **"to"** ile elde edilmiş bir isim **tek başına** kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Bu prensipten dolayı:

"Güzel bir yürüyüş = **a nice walking**" şeklinde bir kullanım mümkünken. ✓

B. S. İ.

"Güzel bir yürümek = **a nice to walk**" şeklinde bir kullanım mümkün değildir. X

B. S. İ.

Aynı şekilde, **"Yürümen = your walking"** şeklinde bir kullanım mümkün ve doğalken **"your to walk"** mümkün değildir.

Yani, tekrarlamak gerekirse, **"to"** ile elde edilen bir isim tek başına olmak zorundadır.

Buna karşın, "-ing" ile elde edilen bir isim gerçek anlamda bir isimdir. Ve **EBS/İzİ'nin ana** öğesi konumunda da kullanılabilir. Öğe bakımından ise – **kesin bir kural olmamakla beraber** – tek fark:

"-mek/-mak" lı kısım cümlelerin **öznesi** ise **-mek = -ing** fakat **"-mek/-mak"** lı kısım cümlelerin **özne dışında** bir öğesi ise **"-mek = to"** dur.

Örnek:

Yürümek güzel. (Yürü-**mek**: özne) = **Walking** is nice.

Yürümek istiyorum. (Yürü-**mek**: Nesne) = I want **to walk**.

Amacım yürümek. (Yürü-**mek**: İmaj) = My aim is **to walk**.

- Doktoru yarın görmek uygun
- **Seeing the doctor tomorrow is appropriate** = To See the doctor tomorrow is appropriate

Ancak "**-mak**" ılı öge özne olduğundan "**to**" yu değil de "**-ing**" i tercih etmek daha uygundur.

- -Mak edatlıysa ozaman "**to**" değil "**-ing**" olmak zorunda.

Örnek: Düşünmesiz/düşünmeden konuşmak emeklemesiz/emeklemeden yürümek gibidir.

Speaking without thinking is like walking without crawling.

"-ing" eki eylemden isim yapmak dışında cümleleri de aynı şekilde isim yapabilir demiştik.
Bunu şöyle izah edebiliriz:

Türkçede "**mastar**" olarak bilinen "**-mek/-mak**" ve bununla beraber "**-ma/-ış**" ekleri aslında önemli bir görevi üstlenmektedirler. "**-ma/ış/mak**" ekleri eylemleri isim yaptığı kadar cümleleri de isim yapar. **Örneğin:**

Yürü-mek = walk-ing
Her gün yürü-mek = [Walk-**ing** everyday]
Z₂ İm. F+Ö İm. F+Ö Z₂
[İsim]

Bilmeniz gereken, "**-ma/ış/mak**" sonuna geldiği öğenin tamamını tek bir isim yapar. Bu isim ne kadar uzun bir cümleden türetilmiş olursa olsun gerçek anlamda bir isimdir ve EBSİİ formatında kullanılabilir. Dolayısıyla, bu eklerin arkasında bir şey varsa, tıpkı normal İsimlerde olduğu gibi Belirteç veya Edattır. Yani, bu isimleri belirtebilir veya edatlayabilirsiniz.

Örnek: "Bu yöntemle İngilizce konuşmak kolay."

{Bu yöntemle İngilizce konuş-**mak**} = {kolay}.
/ N2 N1 İm. F.Ö. /
[Özne] = [İmaj]

/Speaking English with this method/ is / easy/.

/ İm. F.Ö N1 N2 /
Özne F. İm.

Özne ögesi "Bu yöntemle İngilizce konuşuyorsun" cümlesinden "-iyor-sun" ögelerinin

düşürülmesi sayesinde türetilmiş **uzuuuun** fakat gerçek bir isimdir.

yürü**me** = walk**ing**

cezbed**en** teklif=charm**ing** offer

yürüy**üş** = walk**ing**

cezbed**ici** teklif=charm**ing** offer

yürü**mek** = walk**ing**

yor**ucu** gün=tir**ing** day

Yor**an** gün=tir**ing** day

Örnekler:

öde**me** metodu = pay**ing** method

konuş**ma** zamanı = talk**ing** time

zorlu bir yürüy**üş** = a tough walking

havlay**an** köpek = bark**ing** dog

sıcak bir konuş**ma** = a warm talk**ing**

bitir**ici** hamleler = finish**ing** moves

it**ici** gücünsün = you are my push**ing** power

üz**ücü** bir haberle uyandım = I woke up with an upset**ting** news

kır**ıcı** bir üslupla konuşuyor = she speaks with a break**ing** manner

Eğlendir**ici** bir sabah yürüy**üş**ü konuş**ması** = with an amus**ing** morning walking talk**ing**

Örnekler:

- *Halı yıkamak bizim işimiz.*

Washing carpets is our job.

- *Bu sözü seni incitmek için söylemedim.*

I did not say this word for hurting you.

- *Bu saatte açık bir dükkan bulmak zor.*

Finding an open shop in this time is difficult.

- *Ülkesinde ünlü bir sanatçı oluşu jüriyi etkiledi.*

Her being a famous artist in her country effected the jury.

- *Her aksanı anlamak istiyorum.*

I want understanding every accent.

- *Ülkeyi bu stratejiyle yönetmek tehlikeli.*

Governing the country with this strategy is dangerous.

- *Okula gitmek yerine evlendim.*

I married instead of going to the school.

- *Bu hapishaneden kaçmanın bir yolunu bulmalıyım.*

I must find a way of escaping from this prison.

- *Hergün anlamsızca ağlamak sana yakışmıyor.*

Meaninglessly crying everyday does not suit to you.

- *Mahkemeye gitmemiz karşı tarafa yarayabilir.*

Our going to the court may work to the opposite party.

2. Türkçede eylemlerin sonuna gelerek **eylemleri "sıfat" yapmaya yarayan "-en" ve "-ici" ekleri yerine İngilizcede "-ing" kullanılır.** Bu ek **eylemi sıfat** yapacağından artık kullanılacağı tek yer **EBS/İzİ'nin 'S'** bölümü olacaktır.

Örnekler:

havlay <u>an</u> bir köpek	= Havla -an köpek	= bark- ing dog	= [a bark ing dog]
bu tanıt <u>ıcı</u> film	= tanıt -ıcı film	= advertise- ing film	= [this advertis ing film]
Dinley <u>en</u> bir insanla	= dinle -en insan	= listen- ing person	= [with a listen ing person]

3. Türkçede 2 tane **"-iyor"** vardır:

Bunlardan biri "**genelde -iyor**" diğeri ise "**şu anda -iyor**"dur. "**Genelde -iyor**", "**do/does**" olarak çevrilir ve Türkçede doğrudan karşılığı olduğu için daha kolay algılanır. Ancak, "**şu anda -iyor**"un zor anlaşılmasının sebebi Türkçeye karşılığının dolaylı yollardan yapılmış bir yorumdan ibaret olmasıdır.

İngilizce düşünme sistemine göre "*bir insan **an** itibariyle ne yapıyorsa o insan **o'dur**". Yani yaptığı şey **sıfatlaşarak** o insanın **tanımı, niteliği, vasfı haline gelir**. Bu süreçte şu tarz bir mantıktan geçer:*

Konuş-**uyor**-um = Konuş-**an**-ım / Ben = konuş-**an** / I = speak-**ing** / I **AM SPEAKING**

Buna göre, "**-iyor**" aslında "**-ing**"nin **2 no'lu** kullanımıyla aynı şeydir. Daha iyi anlaşılması için yeni bir maddede gösterilmiştir.

Örnek:

(şu anda) John konuş**uyor**.

John konuş-uyor = John konuş**an**. = John konuş**an** / **dir**.
John konuş**an** / =
John = konuş**an**
John = konuş**uyor**
John **is** speak**ing**

***Not:** Ortaçlar, Şimdiki Zaman ve Geçmiş Zaman ortaçları (henüz öğretilmedi) şeklinde iki gruba ayrılır. Bu nedenle her ortaç zaten "**şu anı**" ve "**geçmiş**" vermeye yaradığı için cümlede ayrıca "**now (şu anda)**" veya "**in the past (geçmişte)**" demeye gerek yoktur. Yukarıdaki cümlede "**şu anda**" bilgisini veren şey de "**am/are/is**" ortacıdır.

Özetlersek; Bir cümlede şimdiki zaman uyarısını yapan şey **-ing** eki **değil**, "**is**" ortacıdır. "**-ing**" ekinin zaman vermek gibi bir görevi **bulunmaz**.

!!!ÖNEMLİ BİLGİ!!! İNGİLİZCEDE HER İSİM AYNI ZAMANDA EYLEMDİR***

*****İngilizcede **her isim** aynı zamanda **eylemdir**!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Örneğin, elinizde "**su**" anlamına gelen "**water**" kelimesi varsa bu kelime aynı zamanda "**sula-**" anlamındaki bir eylemdir.

- I (do) drink **water** everyday. (Her gün "**su**" içiyorum)

- I (do) **water** the flowers everyday. (Her gün çiçekleri "**suluyorum**")

Veya, elinizde "**destek**" anlamına gelen "**support**" kelimesi varsa bu kelime aynı zamanda "**destekle-**" anlamına gelen eylemdir. **Örnek olarak;**

- We may need your **support** (**Deste**ğine ihtiyaç duyabiliriz)
- I may **support** you. (Sizi **destekle**yebilirim)

Son olarak, elinizde "**çaba**" anlamına gelen "**struggle**" kelimesi varsa bu kelime aynı zamanda "**çabala-**" anlamındaki eylemdir.

- I (do) appreciate **your struggle**. (**Çaba**nı takdir ediyorum)
- You must **struggle** for your dream. (Hayalin için **çabala**malısın)

"to" [-mek / -meyi / -meye (-mek için)]

1. TO = [- MEK/- MAK]

Türkçede "**mastar**" olarak bilinen "**-mek/-mak**" aslında önemli bir görevi üstlenmektedir.

Mastar (-mek), cümle formatında bulunan (aslında cümle olması için tasarlanmış olan) kelimeler bütünü Fiil ve Özne uzantısının bulunduğu kısma yani grubun sonuna gelerek gerçek bir isim yapar. Ancak söz konusu bu isim "sayılamayan ve EBSİİ diziliminde yer alamayan" bir isim olarak düşünülmelidir.

Örneğin, "Gösterebilirsin" içerisinde imaj + fiil + özne bulunan net bir cümledir. İngilizce formatta yazılışı "**Göster -ebilir -sin**" şeklinde olup isim yapılmak istendiğinde "**-mek/-mak**", fiil ve öznenin bulunduğu kısma gelerek grubu zaman ve kişi bakımından nötr hale getirir. - Türkçe'de mastar ekinin grubun sonuna gelmesinin teknik açıklaması budur -

Aynı zamanda da bu cümlelerin artık isim olarak kullanılmasını sağlar. Yeni görüntü "**Göstermek**" şeklindedir. Ve bu artık bir cümle değil, tıpkı şeker, toz, mantık, duman, vb gibi "**sayılamayan bir kelimedir**". Ve Edat + Belirteç + Sıfat + şekilde kullanılması mümkün olmayıp tek başına kullanılmak durumundadır.

Yani, "**my to speak**" (benim konuşmak) veya "**with to go**" (konuşmak-la) veya "**nice to go**" (güzel konuşmak) vb. kullanımlara **uygun değildir**.

***NOT:** **-mek/-mak** yalnızca bir tek eylemin arkasında kullanılacak diye bir zorunluluk yoktur. Türkçe’de cümle diyebileceğimiz her şeyin fiil ve öznesini iptal ederek son kısımda yer alması bu kullanım için yeterlidir. Ancak, bilinmesi gereken şudur ki **-mek/-mak etki altına aldığı ve ÖFZİNNZ kriterine göre yazılmış grubu komple isim yapacaktır.**

Örnek:

"Göster-ebilir-sin" (cümle) = [Göster-mek] (isim)
"Kapıyı göster-ebilir-sin" (cümle) = [Kapıyı göster-mek] (isim)
"Kalemle kapıyı göster-ebilir-sin" (cümle) = [Kalemle kapıyı göster-mek] (isim) vb.

Bu açıklama ve örneklerle göre **"-mek/-mak = F + Ö"** denilebilir. Aslında Master, konuşma ve yazmada F+Ö’nün fiziksel boşluğunu doldurmak için kullanılan yazınsal bir sembol olup tüm dünya dillerinde kullanım mantığı neredeyse aynıdır (*İngilizcede ise benzerlik oranı %100*).

Buna göre: **-mek = F+Ö**
-mek = to ise **to = F+Ö**

Ve son olarak İngilizcedeki cümle dizilimi Ö+F+... şeklinde olduğu için **"TO = Ö + F"** diyebiliriz.

Yani, "Göster-ebilir-sin" cümlesini masterlı kullanarak isim yapmak istersek yeni görüntü:

Göster – [F + Ö] = **Göster – mek**

Ve İngilizceye çevirdiğimizde ise:

"Göster-ebilir-sin" = You can show = [Ö+F] show = **TO SHOW**.

(im. F. Ö. Ö. F. im.)

"-mek/-mak" veya **"TO"** yalnızca tek kelime görüntüsünde olacak diye bir kuralımız olmadığına göre eyleme bağlı tüm diğer öğeleri de içine almak durumundadır.

Örnek:

Göster-mek = [TO show]
Kapıyı göster – mek = [TO show the door]
Kalemle kapıyı göster - mek = [TO show the door with a pen]
Kalemle aniden kapıyı göster – mek = [TO suddenly show the door with a pen]

Bir gün kalemle aniden kapıyı göster-mek

Z₂ N₂ Z₁ N₁ im. F+Ö

[TO suddenly show the door with a pen one day]

Ö+F Z₁ İm. N₁ N₂ Z₂

2. TO = [- MEYİ/- MAYI]:

Prensip ve kullanım bakımından **-mek/-mak**'la tıpatıp aynıdır. Sonuna **-meyİ/-mayİ** gelmiş bir grup da isim olmuş demektir. Aynı şekilde bu da (EBSİİ) grubu içerisinde kullanılamaz ve isim olmasına rağmen yalnızca tek başına kullanıma uygundur.

-Mek/-mak'tan tek farkı, sonuna -meyİ/-mayİ almış bir grup yalnızca cümlelerin N₁'i olabilir. Aynı şekilde, İngilizcedeki görüntüsü hiç değişmezken Türkçedeki karşılığı **"-mek"** değil **"-meyİ"**dir.

***NOT:** Türkçeden İngilizceye tercüme halinde ortaya çıkacak yapı tamamen aynı iken İngilizceden Türkçeye yapılacak aktarımlarda **"to"** nun ne zaman **"-mek"**, ne zaman **"-meyİ"** olarak çevrileceğine konuşmacı karar verecektir.

Örnek:

Göster-ebilir-sin = Göster - (F+Ö) = Göster – (meyİ)

- You can show = (Ö+F) + SHOW = **TO SHOW**

İçeriği biraz detaylandırırsak:

Kalemle kapıyı göstermeyi	ist-iyor-um	=	I (do)want	to show	the door with a pen
N ₁	İm. + F + Ö		Ö+ F+ İm.		N ₁

* Altı çizili alan tek bir öge olmasına rağmen kendi içinde cümle özelliğine sahiptir.

Örnek: Evde para **bırakmayı** unuttum.

I forgot **to leave** money in the house.

3. TO = [- MEYE / -MAYA = - MEK İÇİN / - MAK İÇİN]:

Kullanım bakımından **-mek/-mak**'la tamamen aynı olmasına karşın işlevi bakımından bambaşkadır. **"-mek için"** birlikte kullanıldığı grubu herhangi bir kelime türüne dönüştürmezken kullanıldığı takdirde etki altına aldığı grubun öge olarak herhangi bir adı olmayıp kullanılacağı yer daima **cümlelerin en sonu'dur**. Bu grubu, bu nedenle **SON ÖGE** olarak adlandırıyoruz.

***NOT:** **"-mek için"** Türkçede **"bağlaç"** olarak da adlandırılabilir fakat ne şekilde tanımlanırsa tanımlansın öğrendiğiniz kullanım şekli ve işlevi değişmeyecektir.

Örnek:

- Göster-ebilir-sin = Göster – (F+Ö) = Göster – mek için
- You can show = (Ö + F) + show = **TO SHOW**

SON ÖĞE'nin etki altına aldığı grubu biraz detaylandırırsak:

[SİZE KAPIYI **GÖSTERMEK İÇİN**] GEL-Dİ-M. = I DID COME [**TO SHOW** THE DOOR TO YOU]

Son Öğe İm. + F + Ö Ö + F + İm. Son Öğe

- mek için** = **-meye'**dir. Bu nedenle yukarıdaki cümle aşağıdaki cümleyle aynı anlama geleceğinden İngilizce karşılıkları da değişmeyecektir.

SİZE KAPIYI **GÖSTERMEYE** GEL-Dİ-M. = I DID COME **TO SHOW** THE DOOR TO YOU.

Son Öğe İm. + F + Ö Ö + F + İm. Son Öğe

“-ing” ile Cümleden İsim Üretme Örnekleri

- "Hergün yürümen güzel."

Sen hergün yürüyorsun bu güzel dir

İm. F.

You walk everyday this is nice.

Hergün yürümen = güzel

Ö. İm.

"Your **walking** everyday is nice"

Hergün babanla yürümen güzel ==> "Your **walking** with your father everyday is nice"

- "Dün bu kitabı okuman beni şaşırttı."

Sen dün bu kitabı okudun bu beni şaşırttı.

You did read this book yesterday / this did surprise me.

Dün bu kitabı okuman beni şaşırt -tı

Ö. N₁ İm. F.

"Your read^{ing} this book yesterday did surprise me."

- "İngilizce bilmem jüriyi etkiledi."

Ben İngilizce biliyorum jüriyi etkiledi.

I know English did effect the jury.

İngilizce bilmem jüriyi etkile -di.

Ö. N₁ İm. F.

"My know^{ing} English did effect the jury"

- "Köprüde onu görmem psikolojimi bozdu."

Köprüde onu gör - me - m psikolojimi bozdu.
-ing B.

I did see him/her on the bridge / did destroy my psychology.

"My see^{ing} him/her on the bridge destroyed my psychology. "

- "Evden çıkmak için vakit erken."

Evden çıkmak için vakit erken.

N₂ Ö. İm.

"The time is early for leav^{ing} from the house."

- "Paranı bitirmen beni üzdü."

Sen paranı bitirdin / bu beni üzdü.

You did finish your money / did upset me

Paranı bitir-me-n beni üz - dü.

Ö. N₁ İm. F.

"Your finishing your money did upset me."

- *"Bu mevsimde çadırda uyumak tehlikeli."*
Sen çadırda uyuyorsun bu mevsimde / bu tehlikeli.
☞ (do) sleep in a tent in this session / this is dangerous.

Bu mevsimde çadırda uyu-mak tehlikeli -dir.

Ö. İm. F.

"Sleeping in a tent in this session is dangerous"

- *"Sizi tanımak benim için onurdur."*
Siz tanıdım / bu benim için onurdur.
I did meet you / this honour for me.

Sizi tanı-mak benim için onur-dur

Ö. N₂ İm. F.

"Meeting you is honour for me."

- *"Doktoru bu saatte araman ayıp."*
Doktoru bu saatte aradın / bu ayıp.
You did call the doctor at this time / this is a shame.

Doktoru bu saatte ara-ma-n ayıp-tır.

Ö. İm. F.

"Your calling the doctor at this time is a shame."

- "Londra'da yaşaman büyük problem."

Sen Londra'da yaşıyorsun / bu büyük problem.

You (do) live in London / this is a big problem.

Londra'da yaşa-**ma**-n büyük problem-dir.

Ö. İm. F.

"Your *living* in London is a big problem."

- "Kızını sevmen bir şeyi değiştirmez."

Kızını seviyorsun / bu bir şeyi değiştirmez.

You (do) love your daughter / this does not change a thing.

Kızını sev-**me**-n bir şeyi değiştir-mez.

Ö. N1. İm. F.

"Your *loving* your daughter does not change a thing."

- "Hergün çocuklara gizlice bir hikaye anlatmak."

Everyday to the kids secret- a story (do) tell

Hergün çocuklara gizlice bir hikaye anlat-**mak**

"Secretly *telling* a story to (the) kids everyday."

- "Bugün bu maçı kazanmak takım için önemli."

Biz bugün bu maçı kazanmalıyız / bu takım için önemli.

We must win this match today / this is important for the team.

Bugün bu maçı kazan-**mak** takım için önemli.

Ö. N₂ İm.

"Winning this match today is important for the team."

- "Toplantı esnasında odayı terketmek yasaktır."

Toplantı esnasında odayı terketti/ bu yasak-tır

He/She did leave the room during the meeting/ this is forbidden.

Toplantı esnasında odayı terket-mek yasak-tır

Ö.

İm. F.

"Leaving the room during the meeting is forbidden"

***NOT:** "Seni unutmak zor."

Bu tarz cümleleri İngilizceye 2 şekilde çevirmek mümkün.

To forget / Forgetting you is hard. ==> **Popüler Kullanım**

It's hard to forget you.

******* Bu haftaki uygulamaları çözerken lütfen aşağıdaki uyarıları dikkate alın;**

- "To": "-mek / -meyi / -meye" anlamlarına gelir ve yapılaş şekilleri hepsi için aynıdır. (...F-Ö'nün yerine geçerler.)

- -mek eklendiği eylemi veya grubu bir isim yapar ancak bu isim **EBS/İ₂** grubuyla kullanıma kapalıdır. Yani, yalnızca tek başına "İ" (isim) olarak kullanılabilir.

Örnek: "Gitmek gibi = like to go" **YANLIŞ X**

Eğer "-mek" li bir ifadeyi **EBS/İ₂** içerisinde ana öge olarak kullanmak istiyorsanız -mek ing ile çevrilmelidir. Hatırlarsanız "-ing" nin "-mek" anlamı vardı.

Örnek: "Gitmek gibi = like going" **DOĞRU ✓**

- "-meyi" sonundaki "-i"den de anlaşılacağı üzere **yalnızca N₁** olarak kullanılır.

- "-meye" (-mek için) tasarım olarak aynı şekilde yapılmasına karşın kullanımı yalnızca **Son Öge** şeklindedir. Yani, cümlelerin tüm öğeleri **ÖFZİNNZ**'e göre tasarlanır ve **en son** "**mek için**" li grup yazılır.

Örnek:

2010'da İstanbul'a Türkçe öğrenmek için geldim.

2010'da / İstanbul'a / Türkçe öğrenmek için / gel - di- m.

N₂ N₂ [Son Öge] İm. F. Ö.

I did come to Istanbul in 2010 **to learn Turkish**.

- "-mek" hem "**to**" hem "**-ing**" ile verilir fakat kullanım sıklığı bakımından küçük de olsa bir fark vardır. Buna göre: "**-mek**" li grup özneyse "**-mek**" ==> "**-ing**" ile çevrilmeli; "**mek**" li grup özne değilse "**-mek**" ==> "**to**" ile çevrilmelidir.

- İngilizcede, **son üç harfi** ==> ".../ sessiz / sesli / sessiz" şeklinde olan kelimelere **sesli** ile başlayan bir ek getirilirse sondaki sessiz harf "**duble**" olur.

Örnek: "Kidnap-ing = Kidna**pp**ing" veya "get-ing = get**tt**ing"

- İngilizcede, son iki harfi "... / sessiz / e" olan kelimelere sesli ile başlayan bir ek getirildiğinde sondaki "e" sesi düşer.

Örnek: "Take-ing = **TAKING**" veya "bore-ing = **BORING**"

- Durum zarfı (Z₁) kısa cümlelerde ve zaman zarfı (Z₂) yokken (-mak'lı öğeler de dahil) Z₂'nin yerinde kullanılabilir.

Örnek: **Yavaş** yürümek zor = Walking **slowly** is difficult.

GOING TO (-ecek = going to)

Türkçede gelecek zaman **iki şekilde** verilir.
Bunlardan biri "**ilerde -er**" (-ar, **ir**, **ır**, **ur**, **ür**) iken diğeri herkesin bildiği "**-ecek**" ekidir.
İngilizcede ise "**gelecek zaman**" kavramı eylem veya bazı kelimeler ile karşılık bulur.

Örneğin; "will" kelimesi aslında "niyet et-mek" eylemidir. "I will go" diyen birisi esasında "gitmek niyetindeyim" demek istiyordur. Fakat biz bunu Türkçeye "(ilerde) -er" olarak çeviriyoruz çünkü biz de bu ruh halini yansıtacak bir ortaç var.

Aynı şekilde, İngilizcede "I am going | to open" her ne kadar Türkçeye "aç-acak-ım" diye çevrilse de aslında bir İngiliz bu cümleyi kurarken "Aç-maya gidiyor-um" demek istemektedir. O halde, Türkçedeki -ecek ortacının -er ortacından farkı neyse İngilizcede "will" ile kurulan bir cümlede de "= going to" ile kurulan bir cümleden farkı odur.

**** Ayrıca "-ecek = -maya gidiyor" yerine bazen "-ecek = -maya geliyor" da kullanılır cümlelerin anlamına göre ancak yaygın kullanım "-maya gidiyor" dur. ****

Şimdi, aşağıdaki örnek cümleyi inceleyelim:

- " (şu anda) Kapıyı açmaya gidiyorum" cümlesi basit bir "şu anda -iyor" cümlesidir.

"-maya gidiyor-" veya "-maya geliyor-" **Özünde, gelecek zamanla hiçbir ilgisi olmamasına rağmen, Türkçede, kişinin kafasında tasarlayıp, planlayıp eylemi gerçekleştirmek için kesin kararını verdiğini hissettirdiğinden bu hissi vermeye yarayan "-ecek" eki ile aynı anlama gelmektedir.**

İşte bu nedenle, "-ecek = -maya gidiyor-" şeklinde bir yorum yanlış sayılmaz. Bu gerçekten yola çıkarak,

-ecek = -maya gidiyor = be going to diyebiliriz.

Buna göre, **Kapıyı açacağım** cümlesinin **I will open the door** şeklinde çevrilmesi "pratikte" mümkün olsa da **tam ve en doğru çevirisi**

"Kapıyı açmaya gidiyorum" mantığı düşünülerek" ==> "I am going to open the door" şeklinde olmalıdır.

Örnekleri artıracak olursak:

Yarın doktoru göreceksin. (gör-meye gidiyor-sun) = You are going to see the doctor.

Seni bulacağım. (Bul-maya geliyor-um) = I am coming to find you.

Ahmet zengin olacak. (Ahmet zengin ol-maya gidiyor) = Ahmet is going to get rich.

Bekle, seni kurtaracaklar. (kurtar-maya geliyor-lar) = Wait! They are coming to save you.

Öleceksin. (öl-meye gidiyor-sun) = You are going to die.

Seni göreceğim. (gör-meye geliyor-um) = I am coming to see you.

İngilizce öğreneceğim. (İngilizce öğren-meye gidiyor-um) = I am going to learn English.

Göreceksin. (gör-meye gidiyor-sun) = You are going to see.

O kafana düşecek. (düş-meye gidiyor) = It is going to fall to your head.

Anlayacağınız üzere, "-ecek" ortacı aslında "-meye" ile kurulan bir **Son Öge**'den ibarettir. Yani İngilizcede "-ecek" kavramı cümleden bizim ne anladığımızla ilgilidir.

GEÇMİŞ ZAMAN (-idi = ortaç X2)

İngilizcede ve Türkçede zamanlar ortaçlarla verilir. Ortaçlar (F) 2 temel zaman verir:

- **Şimdiki zaman (F X1):** Oryantasyonda öğrendiğiniz ortaç listesindeki ortaçlardır ve kelime olduklarından doğrudan kelime türünde karşılıkları vardır.
- **Geçmiş zaman (F X2):** Türkçede geçmiş zaman F + [-idi] şeklinde yapılırken İngilizcede "-idi" yerine X2 mantığı uygulanır. Bu da yeni bir kelime türetilmesi demektir. Örneğin, "Can = -ebiliyor" ve "can X2 = **ebiliyor idi**" Buna göre, söz konusu ortaçlar ise X2 = -idi 'dir. (Bkz. "Cümle kalıpları ve Geçmiş Zamana Ait Cümle Kalıpları")

CÜMLE KALIPLARI VE CÜMLE MANTIĞI

Aşağıdaki bilgileri bilip, ezberleyip, içselleştirip, bildiği farklı kelimelerle kombine ederek farklı örnekler yaratıp hızlı bir şekilde kullanan için İNGİLİZCE BİTMİŞTİR!!!

Bildiğiniz gibi, cümle; içerisinde **kişi** (Ali, Ben, vb.), bu kişinin yaptığı bir **EYLEM** veya içinde bulunduğu bir **DURUM** ve yine bu kişinin bu eylemi gerçekleştirdiği veya söz konusu durumu yaşadığı **ZAMAN** DİLİMİDİR.

Bu "zaman" dan kastımız ise yalnızca 2 şeydir: **Şimdiki Zaman / Geçmiş Zaman (idi).**

"Ben, sen, o, biz, siz, onlar" kişileri cümle içerisinde "-(ı)m, -(ı)n, -(), -ız, -sınız, (lar)" olarak görülür ve tüm bunlar da **kelime** olarak algılanmalıdır. Aynı şekilde, daha önceki derslerde "ortaç" olarak paylaşılan tüm ekler de "-iyor, -er, -meli, vb. " **ek** olarak **değil** **kelime** olarak algılanmalıdır.

Bu durumda bu kelimelerin de sözlükte bir karşılığı ve cümle içerisinde de bulunmaları gereken değişmez bir yeri olmalıdır. Türkçede çekirdek cümle yapısı ve mantığı aşağıdaki gibidir:

- **KONUŞMALISIN = Konuş / malı / sin = (sen) cümlesi İngilizcede YOU / MUST /**

TALK

resim	resim / zaman / kişi	şu şekilde kurulur:	kişi / zaman /
İmaj	İmaj / Fiil / Özne		Özne/ Fiil /
İ	Yüklem = İ + F + Ö		Ö + F +

- Çekirdek Cümledeki öğeler ve bu öğelerin sıralaması Türkçede nasıl değişmiyorsa (İ+F+Ö) İngilizcede de değişmeyecektir (Ö+F+İ).

Yukarıdaki örnek üzerinden gidecek olursak, özne bölümüne gelebilecek olan ihtimaller [(İ)m, -(İ)n, -(İ)], -iz, -sınız, (lar)] belli olduğuna göre ve açılımları "Ben, sen, o, biz, siz, onlar" olacağına göre bunların birebir İngilizce karşılıkları olduğunu söyleyebiliriz. (I, you, he/she/it, we, you, they).

Bununla birlikte, "Ortaç" bölümünde bulunabilecek muhtemel kelimelerin de bir listesi vardır ve bu listeyi de önceki derslerde paylaşmıştık. Nasıl ki kafamızdaki resmi çizen, yani İmaj bölümünde yer alan eylemlerin sözlükte bir karşılığı varsa Fiil ve Özneleri temsil eden kelimelerin de bir karşılığı olmalıdır.

Diğer sayfada ilki Eylem Cümlelerine, ikincisi ise Eşitlik Cümlelerine ilişkin fiil listemizle ilgili problemlerin önüne geçmek ve kullanım şekillerini daha iyi anlamanız adına hem Türkçe hem de İngilizce karşılıklarının yer aldığı örnek kullanım tabloları paylaşılmıştır.

• ŞİMDİKİ ZAMANA DAİR CÜMLE KALIPLARI

ARKA PLAN (Şu anda)	TÜRKÇE CÜMLE (Ortaç – ø)	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ (Ortaç x1)
Genelde/ canım sıkıldıkça/ derdimi anlatmak için/ vb.	KONUŞ – UR – UM	I (DO) TALK
İlerde/ akşama/ seneye/ yarın/ vb.	KONUŞ – UR – UM	I WILL TALK
İcap etse/ gerekse/ gücüm olsa/ istesen/ vb.	KONUŞ – UR – UM	I WOULD TALK
Genelde/ canım sıkıldıkça/ derdimi anlatmak için/ vb.	KONUŞ – UYOR – UM	I (DO) TALK
Şu anda/ şu dakika/ şu saatte/ bu gün, vb.	KONUŞ – UYOR – UM	I AM TALKING

İnan bana / yarın bu saatlerde / az sonra / vb.	KONUŞ – ACAK – İM	I AM GOING TO TALK
Söz vermeyeyim ama / -ma ihtimali() var, vb.	KONUŞ – ABİLİR – İM	I MAY TALK
Çok düşük bir ihtimal de olsa / vb.	KONUŞ – ABİLİR – İM	I MIGHT TALK (anlamı may ile aynıdır, may daha popüler)
İmkânım var / iznim var / gücüm var / vb.	KONUŞ – ABİLİR – İM	I CAN TALK
İmkânım olsa / mümkün olsa / gücüm olsa / vb. "varsayımsal" yetenekler ve "mümkünatlar" için	KONUŞ – ABİLİR – İM	I COULD TALK (icabında "-er" in icabında "-abilir" versiyonu)
Alternatif yok / mecburum/n'olursa olsun / vb.	KONUŞ – MAK ZORUNDA –(Y) – İM	I HAVE TO TALK
Maalesef / başarmak için / sonuna kadar/ vb.	KONUŞ – MALI – (Y) – İM	I MUST TALK
Bence/ ama yine de / mümkün olduğunca / vb.	KONUŞ – MA(M) LAZIM	I SHOULD TALK
Bir an önce / şimdiden / hızlı bir şekilde / vb.	KONUŞ – SA (M) İYİ OLUR	I HAD BETTER TALK
Bugün, bu hafta, bu sene, her zaman, hayatım boyunca, vb. zaman ibarelerinin olduğu veya zamanla ilgili hiçbir bilginin verilmediği "geçmemiş" zamanlar için, vb.	KONUŞ – TU – M KONUŞ – MUŞ DURUMDA – (Y) – İM KONUŞ – MUŞ – UM.	I HAVE TALK ed (X3) (konuşmuş durumdayım / konuşmuşum / konuşmuştum)
Keşke / ah mümkün olsa da / ah bir / vb.	KONUŞ – SA – M	IF I DID TALK = IF I TALK X2 = TALK ed

6.HAFTA

2. GEÇMİŞ ZAMANA DAİR CÜMLE KALIPLARI

ARKA PLAN (Geçmişte)	TÜRKÇE CÜMLE (Ortaç -İdi)	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ (Ortaç X2)
Genelde/ canım sıkıldıkça/ derdimi anlatmak için/ alıştığım için/vb.	KONUŞ – UR – İDi – M	I WOULD/USED TO TALK
İlerde/ akşama/ seneye/ yarın/ Türkçede "ilerde -er" için geçmiş versiyon "-ecek idi" dir.	KONUŞ – UR – İDi – M	I WAS GOING TO TALK
İcap etse/ gerekse/ gücüm olsa/ istesen/ vb.	KONUŞ – UR – İDi – M	I WOULD HAVE TALK ed (X3)
Genelde/ canım sıkıldıkça/ derdimi anlatmak için/ vb.	KONUŞ – UYOR – İDi – M	I WOULD/USED TO TALK
Şu anda/ şu dakika/ şu saatte/ bu gün, vb.	KONUŞ – UYOR – İDi – M	I WAS TALKING
İnan bana / yarın bu saatlerde / az sonra / vb.	KONUŞ – ACAK – İDi – M	I WAS GOING TO TALK
Söz vermeyeyim ama / -ma ihtimali() var, vb.	KONUŞ – ABİLİR – İDi – M	I MIGHT HAVE TALK ed (X3)
Çok düşük bir ihtimal de olsa / vb.	KONUŞ – ABİLİR – İDi – M	I MIGHT HAVE TALK ed (X3)
İmkânım vardı / iznim vardı / gücüm vardı / vb.	KONUŞ – ABİLİR – İDi – M	I COULD TALK (eskiden, çocukken, vb)
İmkânım olsaydı /gücüm olsaydı /mümkün olsaydı / vb. "varsayımsal" yetenekler ve "mümkünatlar" için	KONUŞ – ABİLİR – İDi – M	I COULD HAVE TALK ed (İmkânım olsaydı / mümkün olsaydı / gücüm olsaydı / vb.)
Mecburum /n'olursa olsun / yine de / vb.	KONUŞ – MAK ZORUNDA – İDi – M	I HAD TO TALK
Maalesef / başarmak için / sonuna kadar/ vb.	KONUŞ – MALI – İDi – M	I HAD TO TALK
Bence/ ama yine de /mümkün olduğunca / vb.	KONUŞ – MA (M) LAZIM – İDi	I HAD TO TALK
Geçmişten yaşanan ve bir pişmanlık halinde söylenen zorunluluk ifadeleri (.. "had to" dan farkı; o ana dair pişmanlık söz konusudur.)	KONUŞ – MALI – İDi – M (ama konuşmadım, tüh)	I SHOULD HAVE TALK ed

Geçmişten yaşanan ve bir pişmanlık halinde söylenen zorunluluk ifadeleri	KONUŞ – MA(M) LAZIM – İDİ (ama konuşmadım)	I SHOULD HAVE TALK ed
Geçmişten yaşanan ve bir pişmanlık halinde söylenen zorunluluk ifadeleri	KONUŞ – SA (M) İYİ OLUR – İDİ (ama konuşmadım)	I SHOULD HAVE TALK ed
Dün, geçen hafta, 2 saat önce, lisedeyken, vb.	KONUŞ – TU – M	I DID TALK = I TALK ed (Konuştum) (X2)
Bugün, bu hafta, bu sene, her zaman, hayatım boyunca, vb. zaman ibarelerinin olduğu veya zamanla ilgili hiçbir bilginin verilmediği "geçmemiş" zamanlar için	KONUŞ – TU – İDİ – M KONUŞ – MUŞ DURUMDA – İDİ – M KONUŞ – MUŞ – İDİ – M.	I HAD TALK ed (X3) (konuştuydum / konuşmuş durumdaydım / konuşmuştum / vb.)
Keşke / ah mümkün olsaydı / ah bir / vb.	KONUŞ – SA – İDİ – M	IF I HAD TALK ed (X3) (konuş – sa - idi - m / konuş-muş olsaydı-m / konuş-muş durumda olsaydı-m)

6.HAFTA

ŞİMDİKİ ZAMAN		GEÇMİŞ ZAMAN	
TÜRKÇE CÜMLE (Ortaç – ø)	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ (Ortaç x1)	TÜRKÇE CÜMLE (Ortaç -İDİ)	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ (Ortaç X2)
KONUŞ – UR – UM	I (DO) TALK	KONUŞ – UR – İDİ – M	I WOULD/USED TO TALK
KONUŞ – UR – UM	I WILL TALK	KONUŞ – UR – İDİ – M	I WAS GOING TO TALK
KONUŞ – UR – UM	I WOULD TALK	KONUŞ – UR – İDİ – M	I WOULD HAVE TALK ed (X3)
KONUŞ – UYOR – UM	I (DO) TALK	KONUŞ – UYOR – İDİ – M	I WOULD/USED TO TALK
KONUŞ – UYOR – UM	I AM TALKING	KONUŞ – UYOR – İDİ – M	I WAS TALKING
KONUŞ – ACAK – İM	I AM GOING TO TALK	KONUŞ – ACAK – İDİ – M	I WAS GOING TO TALK
KONUŞ – ABİLİR – İM	I MAY TALK	KONUŞ – ABİLİR – İDİ – M	I MIGHT HAVE TALK ed
KONUŞ – ABİLİR – İM	I MIGHT TALK (anlamı may ile aynıdır, may daha popüler)	KONUŞ – ABİLİR – İDİ – M	I MIGHT HAVE TALK ed
KONUŞ – ABİLİR – İM	I CAN TALK	KONUŞ – ABİLİR – İDİ – M	I COULD TALK (eskiden, çocukken, vb.)
KONUŞ – ABİLİR – İM	I COULD TALK (icabında "–er" in icabında "–abilir" versiyonu)	KONUŞ – ABİLİR – İDİ – M	I COULD HAVE TALK ed (İmkânım olsaydı / mümkün olsaydı / gücüm olsaydı / vb.)
KONUŞ – MAK ZORUNDA – (Y) – İM	I HAVE TO TALK	KONUŞ – MAK ZORUNDA – İDİ – M	I HAD TO TALK
KONUŞ – MALI – (Y) – İM	I MUST TALK	KONUŞ – MALI – İDİ – M	I HAD TO TALK
KONUŞ – MA(M) LAZIM	I SHOULD TALK	KONUŞ – MA(M) LAZIM – İDİ	I HAD TO TALK
KONUŞ – SA (M) İYİ OLUR	I HAD BETTER TALK	KONUŞ – SA (M) İYİ OLUR – İDİ (ama konuşmadım)	I SHOULD HAVE TALK ed
		KONUŞ – MALI – İDİ – M (ama konuşmadım, tüh)	I SHOULD HAVE TALK ed
		KONUŞ – MA(M) LAZIM – İDİ (ama konuşmadım)	I SHOULD HAVE TALK ed

		KONUŞ – TU – M	I DID TALK = I TALKed (Konuştum)
KONUŞ – MUŞ DURUMDA – (Y) – IM KONUŞ – MUŞ – UM. KONUŞ – MUŞTU – M	I HAVE TALKed (X2) (konuşmuş durumdayım / konuşmuşum / konuşmuştum)	KONUŞ – TU – İDİ – M KONUŞ – MUŞ DURUMDA – İDİ – M KONUŞ – MUŞ – İDİ – M.	I HAD TALKed (X3) (konuştuydum / konuşmuş durumdaydım / konuşmuştum / vb.)
KONUŞ – SA – M	IF I DID TALK = IF I TALK X2 = IF I TALKed	KONUŞ – SA – İDİ – M	IF I HAD TALKed (X3) (konuş - sa idi – m / konuş-muş olsaydı-m / konuş-muş durumda olsaydı-m)

6.HAFTA

Eylem X 2 / X 3 nedir?

İngilizcede eylemlerin **prensipte iki** fakat **kullanımda üç** versiyonu vardır.

Bu versiyonlardan birincisi (X1) eyleme hiçbir anlam katmayıp eylemin ta kendisini verirken, ikincisi (X2) eyleme doğrudan "-di" li geçmiş zamandaki "-di" anlamını katar. Üçüncüsü (X3) ise yukarıdaki kullanımlarda "-mış" anlamı katmakta olup cümleye **herhangi bir zaman katmaz**, yalnızca sonuna eklendiği eylemin **tamamlandığını gösterir**. İngilizcede eylemler **düzenli** ve **düzensiz** olmak üzere iki özelliğe sahiptir. Bir eylemin düzenli olmasından kasıt hem X2 hem de X3'ün "-(e)d" ekiyle verilmesidir, ki eylemlerin **%95'i düzenli**dir. Bu açıdan işimiz kolay görünse de bu dili öğrenen kişiler için kötü haber şudur:

En sık kullanılan eylemler (gel, git, gör, anla, bil, konuş, vb.) düzensiz liste içerisinde ve X2 ve X3 şekilde kullanımlarda kelime tamamen veya büyük ölçüde değişmektedir. Düzensiz eylemler, eski İngilizceden kalma bir versiyondur. Modern İngilizcede dili ve yayılmasını kolaylaştırmak adına hem eylemlerin "-di" li geçmiş zaman versiyonları hem de eylemlerden sıfat türetmek için "-d" eki kullanılmak istenmiş fakat halkın en sık kullanılan eylemleri zor da olsa eski halleriyle kullanmaya devam etmeleri düzensiz eylemleri literatürde tutmuştur.

Yani **aslında düzensiz eylem dediğimiz eylemler gerçek ve orijinal versiyonlardır**. "-d" li yapı ise İngilizceyi dünyaya kolay göstermek adına sonradan getirilmiş bir yeniliktir.

Eylem ile "-d" eki arasında gördüğünüz "e" harfi kaynaştırma amaçlıdır. Eylemin sonundaki sessiz harf ile "-d" ekini bağlamaya yarar. Yani, "-ed" diye bir ek yoktur, "-d" diye bir ek vardır.

Eylem (yüklem kökü / imaj)	"X2/-ed" ve anlamı ve İngilizcesi	"X3/-ed" ve anlamı ve İngilizcesi
(düzenli) oyna = play	oyna – di = play – ed = played	oyna – miş = play – ed = played
(düzenli) biriktir = save	biriktir – di = save – d = saved	biriktir – miş = save – d = saved
(düzenli) ağla = cry	ağla – di = cry – ed = cried	ağla – miş = cry – d = cried
(düzensiz) git = go	git – ti = go x 2 = went	git – miş = go x 3 = gone
(düzensiz) anla = understand	anla – di = understand x 2 = understood	anla – miş = understand x 3 = understood
(düzensiz) koş = run	koş – tu = run x 2 = ran	koş – muş = run x 3 = run
(düzensiz) vur = hit	vur – du = vur x 2 = hit	vur – muş = vur x 3 = hit

* Eylemlerin 3. Hali yani **X3** (veya düzenliyse **-ed**), yukarıda aktarılan **"-miş"** anlamının dışında eylemlerin sonuna geldiğinde eyleme **"-ılmış, -(i)nmiş, -ık, -ılan, -(i)nan, -(i)li, -gün"** anlamları katmaktadır. (örneğin: sat- = sell = sell x 3 = sold = sat-**ılmış**) Gördüğünüz gibi eylem türündeki kelime **X3** uygulandığında artık **sıfata dönüşmüştür**. Yukarıdaki tüm ekler birbirleriyle aynı anlama gelmekle beraber eylemleri sıfat yaparlar.

Yukarıdaki tablodan da anlayacağınız üzere eylemlere **"-di"** anlamı veren **X2** ve **sıfat yapan X3** düzenli eylemler için İngilizcede **"-ed"** dir. Düzensiz eylemler de ise bu anlamlar kelimenin kendisinde bir takım değişiklikler yapılarak elde edilir.

Aşağıda düzensiz eylemlere birkaç örnek bulabilirsiniz:

Sırasıyla **X1 / X2 / X3** (eylem / eylem – **di** / eylem – **miş**)

- Go / went / gone - see / saw / seen
- fly / flew / flown - catch / caught / caught
- Come / came / come - make / made / made
- know / knew / known - shot / shot / shot
- Think / thought / thought - meet / met / met
- cut / cut / cut - hear / heard / heard

6.HAFTA

3.EŞİTLİK (=) CÜMLESİ Şimdiki Zaman ve Geçmiş Zaman için ORTAÇ LİSTESİ VE ÖRNEK KULLANIMLAR

TÜRKÇEDEKİ ŞEKLİ	MATEMATİKSEL GÖRÜNTÜSÜ	İNGİLİZCE ÇEVİRİSİ	GEÇMİŞ ZAMAN HALİ (-İDİ)
HASTA – DIR – IM	BEN = HASTA	I AM ILL	I WAS ILL
DOKTOR – DUR – SUN	SEN = DOKTOR	YOU ARE A DOCTOR	YOU WERE A DOCTOR
İSTANBUL BİR ŞEHİR – DIR	İSTANBUL = CITY	ISTANBUL IS A CITY	ISTANBUL WAS A CITY
AMCAM BEKAR – DIR	AMCAM = BEKAR	MY UNCLE IS SINGLE	MY UNCLE WAS SINGLE
KIZIM RESSAM – DIR	KIZIM = RESSAM	MY DAUGHTER IS A PAINTER	MY DAUGHTER WAS A PAINTER
ÖĞRENCİ – DIR –İZ	BİZ = ÖĞRENCİLER	WE ARE STUDENTS	WE WERE STUDENTS
ZEKİ – DIR – SİNİZ	SİZ = ZEKİ	YOU ARE SMART	YOU WERE SMART
GÜÇLÜ – DÜR – LER	ONLAR = GÜÇLÜ	THEY ARE STRONG	THEY WERE STRONG

EGZERSİZ

Yukarıdaki pratik bilgilerle kısa cümlelerin özne ve eylemlerini değiştirerek Türkçede hayal edebileceğiniz tüm zaman ve formlarda cümle kurabilirsiniz.

Kod Değiştirme Eğitiminiz süresince öğrendiklerinize ek olarak yukarıdaki bilgileri de kullanarak, şimdi lütfen aşağıdaki örnek kısa cümlelerin parantezli olmayan kısımlarını İngilizceye çevirmeye çalışınız:

- (İzin veriyorum) **Gidebilirsin.**

=

- - (Dikkatli ol) **Babam gelebilir** =
- (Senin için dünyayı) **yakarım** =
- - (Üzülme akşama) **tamamlarız** =
- (Her gün) **konusuyorum** =
- - (İşim bu) **Konusurum** =
- (Hiç sanmıyorum ama) **gelebilir** =
- - (İstesen arkadaş) **olabiliriz** =
- (Burası tehlikeli) **kaçmalısın** =
- - (Söz seni yarın) **arayacağım** =
- (Biz) **Aileyiz(dir)** =
- - (Of çok fazla kan) **kaybediyor** =
- (Bu hikâyeyi) **dinlemen lazım** =
- - (Akşam olmadan) **ayrılmak zorundayız** =
- (Dün futbol) **oynadık** =
- - (2001'de) **Yeni bir dönem başladı** =
- (Daha hızlı) **yürüseler iyi olur** =
- - (Bugün yolda) **para buldum** =
- (Geçen akşam çok) **gülmüştük** =
- - (İsteseydin beni) **durdurabilirdin** =
- (Farkında mısın) **babam değişmiş** =
- - (Nihayet şirketimizi) **açmış bulunuyoruz** =
- (Önemli bir noktaya) **varmış durumdayız** =
- - (Dikkat etsene) **hoca duyabilirdi!** =
- (Sen oku ben ceketimi) **satarım** =
- - (Şu anda kalp atışını) **duyabiliyorum** =
- (İçeri gelsene) **dans ediyoruz** =
- - (Görünür olmazsan) **İnsanlar seni unutabilir** =
- **Anıtkabir'i ziyaret edeceğim** =
- - (Eskiden daha) **korkaktın** =

• (Çocukken) su satardım	=
• - (Dün bu saatte) kitap okuyorlardı	=
• (Gençliğimde insanlara) güveniyordum	=
• - Dedem (sağken beni tek eliyle) kaldırabiliyordu	=
• (Eskiden) kibardın	=
• - Yüzümü yıkayacaktım.	=
• (Çağırsaydın) gelirdim	=
• - (Çocukken hep) gelirdim	=
• (Ben dünyanın en büyük aşığı) olabilirim	=
• - (Bu sene okul 1.si) olabilirim	=
• (O gün) farketmiştim.	=
• - (Aman tanrım) terlemişsin	=
• (Borcunu zamanında) ödemeliydin	=
• - (Erken kalktım çünkü) çalışmam lazımdı	=
• (O sırada İngilizce) konuşuyorduk	=
• - (Şu anda) Hoca konuşuyor	=
• (Dün) taşındık	=
• - (Tüh, sence de) reddetmeli miydim?	=
• (Ne yani) bakmamam mı lazımdı?	=

EGZERSİZ CEVAPLAR

• (İzin veriyorum) Gidebilirsin.	= You can go
• - (Dikkatli ol) Babam gelebilir	= My father may come
• (Senin için dünyayı) yakarım	= I would burn
• - (Üzülme akşama) tamamlarız	= We will complete
• (Her gün) konuşuyorum	= I (do) speak
• - (İşim bu) Konuşurum	= I (do) talk
• (Hiç sanmıyorum ama) gelebilir	= He/She/It might come
• - (İstesen arkadaş) olabiliriz	= We could be
• (Burası tehlikeli) kaçmalısın	= You must escape

- - (Söz seni yarın) **arayacağım** = I **am going to** call
- (Biz) **Aileyiz(dir)** = We **are** a family
- - (Of çok fazla kan) **kaybediyor** = He/She/It is **losing**
- (Bu hikâyeyi) **dinlemen lazım** = You **should** listen
- - (Akşam olmadan) **ayrılmak zorundayız** = We **have to** leave
- (Dün futbol) **oynadık** = We **played** (X2)
- - (2001'de) **Yeni bir dönem başladı** = A new era **has started** (X3)
- (Daha hızlı) **yürüseler iyi olur** = They **had better** walk
- - (Bugün yolda) **para buldum** = I **have found** money (X3)
- (Geçen akşam çok) **gülmüştük** = We **had** laughed
- - (İsteseydin beni) **durdurabilirdin** = You **could have** stopped
- (Farkında mısın) **babam değişmiş** = My father **has** changed
- - (Nihayet şirketimizi) **açmış bulunuyoruz** = We **have** opened
- (Önemli bir noktaya) **varmış durumdayız** = We **have** arrived
- - (Dikkat etsene) **hoca duyabilirdi!** = The teacher **might have** heard
- (Sen oku ben ceketimi) **satarım** = I **would** sell
- - (Şu anda kalp atışını) **duyabiliyorum** = I **can** hear
- (İçeri gelsene) **dans ediyoruz** = We **are** dancing
- - (Görünür olmazsan) **İnsanlar seni unutabilir** = People **may** forget you
- **Anıtkabir'i ziyaret edeceğim** = I **am going to** visit Anıtkabir
- - (Eskiden daha) **korkaktın** = You **were** coward
- (Çocukken) **su satardım** = I **would/used to** sell water
- - (Dün bu saatte) **kitap okuyorlardı** = They **were** reading books
- (Gençliğimde insanlara) **güveniyordum** = I **would/used to** trust
- - **Dedem (Sağken beni tek eliyle) kaldırıbiliyordu** = My grandfather **would** lift
- (Eskiden) **kibardın** = You **were** kind
- - **Yüzümü yıkayacaktım.** = I **was going to** wash my face
- (Çağırsaydın) **gelirdim** = I **would have come** (X3)
- - (Çocukken hep) **gelirdim** = I **would/used to** come

- (Ben dünyanın en büyük aşığı) **olabilirim** = I **could be**
- - (Bu sene okul 1.si) **olabilirim** = I **may be**
- (O gün) **farketmiştim.** = I **had noticed**
- - (aman tanrım) **terlemişsin** = You **have sweated**
- (Borcunu zamanında) **ödemeliydin** = You **should have paid**
- - (Erken kalktım çünkü) **çalışmam lazımdı** = I **had to work**
- (O sırada İngilizce) **konusuyorduk** = We **were speaking**
- - (Şu anda) **Hoca konuşuyor** = The teacher **is speaking**
- (Dün) **taşındık** = We **moved**
- - (Tüh, sence de) **reddetmeli miydim?** = Should I **have refused?**
- (Ne yani) **bakmamam mı lazımdı?** = Should I **not have looked?**

DÜZENSİZ FİLLER EZBER LİSTESİ

X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı
arise	arose	arisen	Ayağa kalkmak
awake	awoke/awakened	awoken	Uyanmak
be	was/were	been	Olmak, bulunmak
bear	bore	born/borne	Dayanmak
beat	beat	beaten/beat	Çırpma, vurma
become	became	become	Haline gelmek
befall	befell	befallen	Başına gelmek
begin	began	begun	Başlamak, baş etmek
behold	beheld	beheld	Bakmak, dikkat etmek
bend	bent	bent	Bükme, bükülme
bet	bet/betted	bet/betted	İddaya girmek
bid	bid	bid	Teklif etmek
bind	bound	bound	Bağlamak
bite	bit	bitten	Isırmak

bleed	bled	bled	Akmak
blow	blew	blown	Esmek
break	broke	broken	Bozmak, kırmak
breed	bred	bred	Yavrulamak
bring	brought	brought	Getirmek
broadcast	broadcast/broadcasted	broadcast/broadcasted	Yayımlamak
browbeat	browbeat	browbeat	Gözdağı vermek
build	built	built	İnşaa etmek
burn	burnt/burned	burnt/burned	Yakmak
burst	burst	burst	Patlamak
bust	busted/bust	busted/bust	Batırmak
buy	bought	bought	Satın almak
cast	cast	cast	Atfetmek, atmak
catch	caught	caught	Yakalamak
choose	chose	chosen	Seçmek
cling	clung	clung	Tutunmak
come	came	come	Gelmek
cost	cost	cost	Mal olmak
creep	crept	crept	Sürünmek
cut	cut	cut	Kesmek
deal	dealt	dealt	İlgilenmek
dig	dug	dug	Kazmak
dive	Dived/dove	Dived	Dalmak
do	did	done	Yapmak
draw	drew	drawn	Çekmek, çizmek
dream	dreamt/dreamed	dreamt/dreamed	Hayal kurmak
drink	drank	drunk	İçmek
drive	drove	driven	Araba sürmek
dwelt	dwelt/dwelt	dwelt/dwelt	İkamet etmek
eat	ate	eaten	Yemek yemek

fall	fell	fallen	Düşmek
feed	fed	fed	Beslemek
feel	felt	felt	Hissetmek
X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı
fight	fought	fought	Dövüşmek
find	found	found	Bulmak
fit(<i>to be right size</i>)	fit	fit	Uymak
fit(<i>to tailor, change size</i>)	fit/fitted	fit/fitted	Yakıştırmak
flee	fled	fled	Kaçmak
fling	flung	flung	Atılmak
fly	flew	flown	Uçmak
forbid	forbade	forbidden	Yasaklamak
forecast	forecast	forecast	Tahmin etmek
forego	forewent	foregone	Bırakmak
foresee	foresaw	foreseen	İleriyi görmek
foretell	foretold	foretold	Gaipden haber vermek
forget	forgot	forgotten	Unutmak
forgive	forgave	forgiven	Affetmek
forsake	forsook	forsaken	Bırakmak
freeze	froze	frozen	Donmak
get	got	gotten/got	Almak-elde etmek
give	gave	given	Vermek
go	went	gone	Gitmek
grind	ground	ground	Öğütmek
grow	grew	grown	Büyümek
hang	hung	hung	Asmak
have	had	had	Sahip olmak
hear	heard	heard	Duymak,işitmek
hide	hid	hidden	Gizlemek,saklanmak
hit	hit	hit	Çarpmak, vurmak

hold	held	held	Taşımak, tutmak
hurt	hurt	hurt	Acımak, acıtmak
input	input	input	(veri, vb.)girmek
inset	inset	inset	Arasına koymak
interbreed	interbred	interbred	Melezlemek
interweave	interwove	interwoven	Beraber dokumak
keep	kept	kept	Saklamak
kneel	knelt/kneeled	knelt/kneeled	Diz çökmek
knit	knit/knitted	knit/knitted	Örmek
know	knew	known	Bilmek
lay	laid	laid	Sermek
lead	led	led	Öncülük etmek
lean	leaned/leant	leaned/leant	Dayamak, yaslanmak
leap	leapt/leaped	leapt/leaped	Atlamak
learn	learned/learnt	learned/learnt	Öğrenmek
leave	left	left	Ayrılmak
lend	lent	lent	Ödünç vermek
let	let	let	İzin vermek
lie	lay	lain	Uzanmak
light	lit/lighted	lit/lighted	Işık vermek
lose	lost	lost	Kaybetmek
make	made	made	Yapmak
mean	meant	meant	Anlamına gelmek
meet	met	met	Tanışmak, buluşmak
mishear	misheard	misheard	Yanlış duymak
mislay	mislaid	mislaid	Kaybetmek
X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı
mislead	misled	misled	Yanlış yönlendirmek
misread	misread	misread	Yanlış okumak
misspell	misspelled/misspelt	misspelled/misspelt	Yanlış hecelemek

mistake	mistook	mistaken	Yanlış anlamak
misunderstand	misunderstood	misunderstood	Yanlış anlamak
mow	mowed	mowed/mow	Biçmek
outbid	outbid	outbid	Artırmak
outdo	outdid	outdone	Bastırmak-fark atmak
outgrow	outgrew	outgrown	Aşmak, hızlı büyüme
outrun	outran	outrun	Daha hızlı koşmak
outsell	outsold	outsold	Daha çok satmak
overcast	overcast	overcast	Bulutla kaplamak
overcome	overcame	overcome	Alt etmek
overdo	overdid	overdone	Dozunu kaçırmak
overdraw	overdrew	overdrawn	Fazla para çekmek
overeate	overate	overeaten	Fazla yemek yemek
overhang	overhung	overhung	Üzerinden sarkmak
overhear	overheard	overheard	Gizlice dinlemek
overlay	overlaid	overlaid	Bindirmek
overlie	overlay	overlain	Üzerine yatmak
overpay	overpaid	overpaid	Fazla ödemek
override	overrode	overridden	Ağır basmak
overrun	overran	overrun	Aşmak
oversee	oversaw	overseen	Bakmak
oversell	oversold	oversold	Fazla satış yapmak
overshoot	overshot	overshot	Aşırılığa kaçmak
oversleep	overslept	overslept	Fazla uyumak
overtake	overtook	overtaken	Sollamak
overthrow	overthrew	overthrown	Altüst etmek
partake	partook	partaken	Andırmak
pay	paid	paid	Ödemek
plead	pled/pleaded	pled/pleaded	Savunma yapmak
pre-set	pre-set	pre-set	Önceden kurmak

proofread	proofread	proofread	Prova okumak
prove	proved	proven/proved	İspat etmek
put	put	put	Koymak
quit	quit/quitted	quit/quitted	Bırakmak
read	read	read	Okumak
rebind	rebound	rebound	Tekrar ciltlemek
rebuild	rebuilt	rebuilt	Yeniden inşaa etmek
recast	recast	recast	Değişiklik yapmak
redo	redid	redone	Yeniden yapmak
re-lay	re-laid	re-laid	Yeniden döşemek
remake	remade	remade	Tekrar yapmak
repay	repaid	repaid	Geri vermek
rerun	reran	rerun	Yeniden göstermek
resell	resold	resold	Satmak
reset	reset	reset	Ayarlamak
rethink	rethought	rethought	Durup düşünmek
rewind	rewound	rewound	Geri sarmak
rewrite	rewrote	rewritten	Yeniden yazmak
rid	rid	rid	Başından atmak
X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı
ride	rode	ridden	Binmek (at)
ring	rang	rung	Çalmak
rise	rose	risen	Doğmak,yükselmek
run	ran	run	Çalıştırmak,koşmak
say	said	said	Söylemek
see	saw	seen	Görmek
seek	sought	sought	Aramak,aranmak
sell	sold	sold	Satmak
send	sent	sent	Göndermek
set	set	set	Bir şeikle sokmak

sew	sewed	sewn/sewed	Dikiş dikmek
shake	shook	shaken	Çalkalamak,sarsmak
share	shared	shared	Paylaşmak
shear	sheared	shorn/sheared	Kırmak
shed	shed	shed	Dökmek(gözyaşı)
shine	shined/shone	shined/shone	Parlamak
shoot	shot	shot	Ateş etmek
show	showed	shown/showed	Göstermek
shrink	shrank/shrunk	shrunk	Büzülmek
shut	shut	shut	Kapatmak
sing	sang	sung	Şarkı söylemek
sit	sat	sat	Oturmak
slay	slew	slain	Katletmek
sleep	slept	slept	Uyumak
slide	slid	slid	Akıp gitmek
sling	slung	slung	Sapanla (taş) atmak
slit	slit	slit	Kesmek, sökmek
smell	smelled/smelt	smelled/smelt	Koklamak
speak	spoke	spoken	Konuşmak
speed	sped/speeded	sped/speeded	Sürat yapmak
spell	spelled/spelt	spelled/spelt	Hecelemek
spend	spent	spent	Harcamak
spin	spun	spun	Döndürmek
spit	spit/spat	spit/spat	Tükürmek
split	split	split	Bölmek
spoon-feed	spoon-fed	spoon-fed	Şımartmak
spread	spread	spread	Yayılmak
spring	sprang/sprung	sprung	Yay gibi fırlatmak
stand	stood	stood	Ayakta durmak
steal	stole	stolen	Çalmak,aşırmak

stick	stuck	stuck	Batırmak
sting	stung	stung	Batmak
stink	stank/stunk	stunk	Kokmak
strew	strewed	strewn/strewed	Dağılmak
stride	strode	stridden	Aşmak
strive	strove	striven	Çabalamak
strike(delete)	struck	stricken	Çarpmak
strike(hit)	struck	struck/stricken	Vurmak
string	strung	strung	Takmak (ip v.b.)
strive	strove/strived	striven/strived	Çabalamak
swear	swore	sworn	Yemin etmek
sweep	swept	swept	Süpürmek
X1	X2	X3	Türkçe Kök Karşılığı
swell	swelled	swollen, swelled	Kabarmak
swim	swam	swum	Yüzmek
swing	swung	swung	Salıncakta sallanmak
take	took	taken	Almak
teach	taught	taught	Öğretmek
tear	tore	torn	Yırtmak
tell	told	told	Anlatmak
think	thought	thought	Düşünmek
throw	threw	thrown	Atmak
thrust	thrust	thrust	Batırmak
tread	trod	trodden, trod	Adımlamak
unbind	unbound	unbound	Açmak, bağını çözmek
underlie	underlay	underlain	Asıl nedeni olmak
understand	understood	understood	Anlamak
undertake	undertook	undertaken	Üstlenmek
underwrite	underwrote	underwritten	Altına yazmak
undo	undid	undone	Geri almak

unwind	unwound	unwound	Çözmek
uphold	upheld	unheld	Desteklemek
upset	upet	upset	Keyfini kaçırmak
wake	woke/waked	woken/waked	Canlanmak
wear	wore	worn	Giymek
weave	wove	woven	Dokumak
wed	wed/wedded	wed/wedded	Adamak
weep	wept	wept	Ağlamak
wet	wet/wetted	wet/wetted	Islatmak
win	won	won	Kazanmak
wind	wound	wound	Dolamak, sarmak
withdraw	withdrew	withdrawn	Çekmek
wring	wrung	wrung	Acıtmak
write	wrote	written	Yazmak

***NOT:** Eğer bir Kelimenin sondan ikinci harfi sessiz ve son harfi "e" ise o kelime %99 düzenlidir. İstisnalar çok az: make, take, shake vb.

-Dİ'Lİ ZAMANLAR

1.-Di'li Geçmiş Zaman (did):

Bir cümlenin yüklemiyle bağlantı kuran veya hissedilen zaman zarfı (zaman birimi) "2

dakika önce, 1 saat önce, dün, geçen hafta, geçtiğimiz ay, 2013'te, çocukluğu(m) da, ölmeden önce" vb. gibi geçmişte kalmış bir zaman birimiye **-di**'nin ortağ listesindeki karşılığı "**did**" olup anlamı geçmiş bir zaman birimi için "**-di**" dir. (Örn: yap-tı, gel-di, anla-dı, görüş-tü vb). "**Did**" ortacı tıpkı "**do/does**" gibi olumlu cümlelerde atılırken varlığını son harf olan "**-d**" imajın (eylemin) sonuna eklenmek suretiyle belli eder. [oynadı = did play = play(e)d]

Ancak, düzensiz eylemlerde **did**'in **-ed** uzantısı eylemin sonuna eklenemediğinden olumlu cümleler için **-di** anlamı **X2** ile verilir (gitti = did go = go x2 = **went**).

Olumsuz ve soru cümlelerinde herhangi bir düşme söz konusu değildir, diğer ortağlar nasıl kullanılıyorsa did ortacı da aynı şekilde kullanılacak.

ÖRNEKLER:

- Dün oynadık = We **did** play yesterday. = we **played** yesterday.
- 2013'te boyadım = I **did** paint in 2013 = I **ainted** in 2013.
- Çocukken fark ettim = You **did** notice when kid = you **noticed** when kid.
- Geçen hafta konuştuk = We **did** speak last week. = we **spoke** (speak **x2**) last week.
- 2 ay önce gördü = He **did** see two months ago = He **saw** (see **x2**) two months ago.
- Atatürk bu ülkeyi sevdi = Atatürk **did** love this country = Atatürk **loved** this country.

2.-Di'li Geçmemiş Zaman (-miş durumda):

Bir cümlenin yüklemiyle bağlantı kuran veya hissedilen zaman zarfı "**şimdi, bugün, bu hafta, bu ay, bu sene, 2014'te, hayatım boyunca, -dığı(m)dan beri vb.**" gibi geçmişte kalmamış yani "**Geçmemiş**" bir zaman birimiye **-di**'nin ortağ listesindeki karşılığı doğrudan bulunamaz. Bu durumda önce Türkçesini açıp netleştirmek gerekir. "**Geçmemiş -di**"nin Türkçedeki açık hali "**-miş durumda**" olup asıl ortağ "**durumda**" kelimesidir. "**-miş**" sadece bir ektir ve duyulanlar (rivayet) hariç daima arkasında "**durumda**" ortacını saklar.

Buna göre, geçmişmiş olduğu anlaşılan tüm **-di**'ler = **-miş** = **-miş durumda** = **have + İm[-ed]**

Ancak, eylemin düzensiz olması halinde imaj'ın sonuna **-ed** gelemeyeceğinden **-miş** anlamı **X3** ile verilir.

İngilizcede nasıl «do» ortacı düşüyor ve siz onun varlığını olmamasından anlıyorsanız

Türkçede de «**durumda**» ortacı düşer ve eylemin arkasındaki "**-miş**" bize «**durumda**» ortacının varlığını işaret eder. Bu durumda yapmanız gereken şey "... **-miş**" gördüğünüz her yüklemde, **-miş**'in arkasına «**durumda**» ortacını otomatik ilave etmektir.

*******HATIRLA: "...-MİŞ" GÖRDÜĞÜN YERE "DURUMDA"**
KOY*****

Ancak çoğu zaman yüklemde "**-miş**" görmeyebilirsiniz. Çünkü büyük ihtimalle Türkçe, "**-di**" li geçmiş zamandan esinlenerek "**-miş**" yerine "**-di**" kullanmıştır. İşte asıl sorun da bu noktada başlayacaktır: «**Hangi -di**» ?

-di 'li **geçmiş** zaman mı? (did)

-di 'li **geçmemiş** zaman mı? (**-miş** **durumda** ... | ... **have + İmajx3**)

Adından da anlaşılacağı üzere,

"**-di** 'li Geçmiş Zaman" cümlesinin ortacı «**did**» ve Zaman Zarfı geçmiş bir zaman olmalı:

«**dün, geçen hafta, çocukken, 2015'te vb.**»

"**-di** 'li Geçmemiş Zaman" cümlesinin ise Ortacı «**have ...x3**» ve Zaman Zarfı geçmemiş bir zaman olmalı:

«**bugün, bu hafta, hayatımda, 2016'da, vb.**»

***NOT:** "**-di**" li cümlede herhangi bir zaman zarfı veya bize geçmiş zamanı hissettirecek bir ipucu da yoksa, tüm "**-di**" ler "**-miş** **durumda**" olarak yorumlanmalıdır.

Örnek:

* "Hey, bir kedi gör düm "	= " Hey, I have seen a cat! " (seen: see x3)
* "Maalesef, onlar taşın dı lar"	= "Unfortunately, they have moved "
* "Zayıflamışsın "	= "you have lost weight" (lost: lose x3)

*** -miş: zaman değil durum bildirir***

"-miş **durumda**" için Genel Örnekler:

- Bugün oynadık = We **have** [play x3] = We **have played** today. (Oyna-**miş** **durumda**-yız)
- Bu yıl boyadılar = They **have** [paint x3] = They **have painted** this year.
- Farket**t**iniz = You **have** [notice x3] = You **have noticed**! (Farket-**miş** **durumda**-

sınız)

- Bu hafta konuştuk = We **have** [speak **x3**] this week = We **have spoken** this week.
- Bizi gör**dü**! = He **has** [see **x3**] = He **has seen** us! (Bizi gör-**müş durumda**-)
- Bu ülkeyi sev**dim** = I **have** [love **x3**] this country = I **have** loved**d** this country.
- Terlemişsin = You **have** [sweat **x3**] = You **have** sweated**d** (Terle-**miş durumdasin**)

***NOT:** He, she, it ve tüm 3. Tekil şahıslar için "**durumda**" ortacının karşılığı "**has**" dir. "**Has**" aslında **does+have= have**s dir. Ancak zaman içerisinde kullanım şekli "**has**" e dönüşmüştür.